

LOTTORNAS ÅRSREDOVISNING

2003

INNEHÅLL

Det här är Lottorna	3
Krönika	4
Kontakt + karta	6
Verksamhetsinriktning	8
Lottornas framtid	10
Utbildning	11
Civila uppdrag	13
Information & rekrytering	14
Älvkarleö herrgård	16
Övrig verksamhet	17
Vår organisation	18
Arbetsgrupper, kommittéer & samarbete	20
Avtalsredovisning	22
Medlemsstatistik	23
Utbildningsstatistik	24
Förvaltningsberättelse	26
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Tilläggsupplysningar	32
Lottornas överstyrelse	38
Revisionsberättelse	39

PRODUCERAD AV RIKSFÖRBUNDET SVERIGES LOTTAKÅRER.

FOTO: JESSICA AGERT, LINDA ANDERSSON, CHRISTIAN EVERS, FREDRIK PERSSON, SIW SVENSSON

TRYCK: TRYCKERIGRUPPEN, UPPSALA

DET HÄR ÄR LOTTORNA

Lottorna är en frivillig försvarsorganisation som rekryterar och utbildar kvinnor för uppgifter i totalförsvaret. Lotta kan du bli om du är kvinna, folkbokförd i Sverige och minst 16 år gammal.

Organisationen, som grundades redan 1924, är partipolitiskt obunden och med sina dryga 19 000 medlemmar ett av landets största kvinnliga nätverk.

Som lotta väljer man själv hur mycket man vill engagera sig och utbilda sig. Lottor kan välja att utbilda sig inom militära tjänstegrenar, delta i det lokala föreningslivet som funktionärer eller enbart stödja organisationen med medlemsavgift varje år. Lottorna har dessutom ett brett utbud av utbildningar inom bl a ledarskap, folkrätt, mänskliga rättigheter, överlevnad och retorik.

De militära utbildningarna medför att lottan utbildar sig inom en specifik militär tjänstegren. Organisationen erbjuder idag 11 olika tjänstegrensutbildningar inom bland annat sjukvård, förplägnad, bevakning, stabs- och underrättelsetjänst. Efter sin grundutbildning tecknar lottan ett avtal med Försvarsmakten där hon förbinder sig att tjänstgöra i händelse av höjd beredskap samt kontinuerligt delta på övningar och vidareutbildningar. För detta krävs svenskt medborgarskap. Lottorna utbildar även egna instruktörer.

Lottorna håller också på att utveckla samarbetet med landets kommuner för att kunna vara en resurs vid svåra påfrestningar på samhället i fredstid. Med hjälp av sina kunskaper inom bland annat krishantering, stabs- och förplägnadsresurser ska lottor kunna bidra till att öka uthålligheten i samhället vid olika svåra händelser som t ex översvämningar och elavbrott.

ORGANISATIONSUPPBYGGNAD

Den enskilda lottan är medlem i en lottakår som är knuten till ett lottaförbund som administrerar samtliga kårer i sitt område. På många håll i landet finns också mindre lottagrupper, ofta där det fysiska avståndet till kåren är långt. Alla kårer, grupper och förbund ingår i Riksförbundet Sveriges lottakårer.

Vid utgången av år 2003 hade Lottorna 19 628 medlemmar fördelade på 24 förbund, 349 kårer och 65 grupper.

Riksstämman, som sammanträder vartannat år, är organisationens högsta beslutande organ. Vid stämman väljs riksförbundets ordförande och ledamöter till överstyrelsen. Beslut tas också om budget och verksamhetsinriktning för de kommande två åren.

Överstyrelsen, som är organisationens högst beslutande organ mellan riksstämmorna, sammanträder minst fyra gånger per år. Rikslottachefen är ordförande i överstyrelsen.

Överstyrelsen sammanträdde under 2003 sju gånger. Överstyrelsens presidium består av rikslottachefen, de två vice styrelseordförandena samt generalsekreteraren (t o m 2003-06-18).

Överstyrelsen och presidiet assisteras i sitt arbete av det centrala kansliet som under 2003 bestod av 12 tjänster. Kansliet arbetar bland annat med utbildningsfrågor, marknadsföring och information, ekonomiska och administrativa frågor. Kanslipersonalen sköter också på central nivå samarbete och samverkan med andra organisationer, myndigheter, råd och nämnder inom bland annat totalförsvaret.

Kansliet är beläget vid Armémuseum på Östermalm i Stockholm i lokaler hyrda av Försvarsmakten. I samma hus finns flera andra frivilliga totalförsvarsorganisationers centrala kanslier.

”Lottorna hade år 2003
19 628 medlemmar
fördelade på 349 kårer
och 24 förbund”

DET CENTRALA KANSLIET ÄR BELÄGET VID ARMÉMUSEUM I STOCKHOLM.

KRÖNIKA ÖVER ÅRET SOM GÅTT

Vi lever i en tid av stora och genomgripande förändringar. Det kallas ibland för paradigmskifte. Synen på samhället, individen, organisationer och samspel omprövas och omvärderas. Skiftet från industrisamhället till informationssamhället eller IT-samhället är omvälvande. Förändringarna för med sig en mängd nya beslut vilka vi som individer och organisation ska förhålla oss till, och detta påverkar även förutsättningarna som vår organisation verkar efter.

FÖRÄNDRINGAR I FÖRSVARET

Den politiska, militära och ekonomiska utvecklingen i omvärlden har lett till en ny inriktning av Sveriges försvar. Detta leder i sin tur till ständigt pågående förändringar av den verksamhet som Lottorna och andra frivilliga försvarsorganisationer deltar i. De förändringar som pågår i samhället i stort, inte bara det svenska, kräver reflexioner kring, och anpassning av, de instanser som ska leda samhällsfunktionerna i framtiden. Lottorna har sitt ursprung i den situation som rådde i efterdyningarna av första världskriget, och organisationens nuvarande struktur och uppgifter bygger till stor del på antaganden som ägde giltighet fram till 1980-talets mitt.

Det är idag, mer än någonsin, vår organisation och våra kompetenser är behövda. Det är idag när Försvarsmakten bantas, när det civila samhället står utan tillräckliga resurser för att kunna ta hand om konsekvenser av ett mer omfattande terroristangrepp, omfattande olyckor eller katastrofer som vi behövs.

HEMVÄRNET

Lottornas roll i samhällsförsvaret förändras och uppdragen påverkas. Hemvärnsuppdraget har under året förändrats. Hemvärdet har utvecklats från att vara volymstyrt till ett mer insatsstyrt Hemvärn – ”Hemvärnet efter 2004”. Lottorna vill ta en roll i ett förnyat Hemvärn och arrangerade ett heldagsseminarium för förbundsloftacheferna med temat ”Lottorna ska vara den bästa avtalsorganisationen i Hemvärnet”.

CIVILA INSATSER

Likaså har de civila uppdragen utvecklats och för första gången genomfördes en kurs i kommunal ledningsförstärkning.

Genom våra utbildningar i olika ledningssystem, bevakningstjänst, sjukvård, personalvård, kock och underrät-

telsetjänst står vi som färdig resurs till det civila samhället. Vi utbildas och övas kontinuerligt i våra funktioner.

Vid skogsbranden i Västerbotten och oljesaneringen på sydkusten under sommaren kunde våra medlemmar – tack vare sin utbildning och kompetens – stödja räddningstjänsten. På detta sätt bidrog de med en ovärderlig insats för samhället.

FRAMTIDSARBETE

Året 2003 kan betecknas som det år då Lottorna tog ett avstamp i sitt framtidsarbete. Redan vid förbundsloftachefskonferensen i mars 2003 diskuterades Lottornas bild av omvärlden och överstyrelsen tog tillsammans med Framtidsgruppen fram visionen: ”Med gemenskap och personlig utveckling i ett professionellt och unikt nätverk skapar vi folkförankring och beredskap i samhället, för att försvara fred, demokrati, trygghet och mänskliga rättigheter.”

FÖR KVINNOR

Lottorna är en av två frivilliga försvarsorganisationer enbart för kvinnor. Vi är självständiga i förhållande till våra uppdragsgivare och kan på en mycket manlig arena orädda lyfta frågor kring ålder, etnicitet och kön ur ett kvinnligt perspektiv.

Lottorna har därför aktivt deltagit i debatten kring sexuella trakasserier och massvåldtäkter i kris- och krigsdrabbade områden. Frågorna är viktiga för kvinnliga värnpliktiga och för yrkesofficerare, men också för oss.

Försvarsmaktens Utlandsstyrka gör insatser i oroliga och krigshärjade områden där kvinnor kan ha varit föremål för etnisk rensning och massvåldtäkter. Kvinnor behöver spela en roll i uppbygg-nadsarbetet i krigshärjade områden. De drabbade kvinnorna behöver mötas av kvinnor från de fredsfrämjande styrkorna, bland andra svenska Utlandsstyrkan. Våra internationella insatser syftar till att skapa fred och säkerhet och att skapa möjligheter för nationer att utvecklas till demokratier. Detta är ett delat ansvar mellan män och kvinnor. Detta måste speglas även i sammansättningen av de förband som skickas ut i internationell tjänst. Lottorna kan i högre grad än hittills bilda bas för rekrytering av kvinnor till Utlandsstyrkan.

För att bredda kunskapen om kvinnornas situation i krigshärjade områden, anordnade Lottorna tillsammans med

”Med gemenskap och personlig utveckling i ett professionellt och unikt nätverk skapar vi folkförankring och beredskap i samhället, för att försvara fred, demokrati, trygghet och mänskliga rättigheter”

Folk och Försvar ett seminarium på temat "Massvåldtäkter i kris- och krigshärjade områden" den 10 september. Bland föreläsarna fanns Marie Tuma från Krigsförbrytartribunalen i Haag och Elisabeth Rehn från UNIFEM.

EKONOMI

Pengarna är viktiga för att Lottorna ska lyckas i sina föresatser. Tyvärr har vi inte haft medvind. Kriterierna för hur organisationsstödet fördelas mellan de frivilliga försvarsorganisationerna har på Krisberedskapsmyndighetens och Försvarsmaktens initiativ förändrats. Beslutets omfattning kom plötsligt för oss och påverkar tilldelningen för 2004. Men också våra fondmedel, som vi gärna benämner som vår ryggrad, har inte kunnat ge oss den utdelning som vi förväntat oss. Överstyrelsen vidtog därför en rad olika åtgärder under hösten. Styrelsen beslutade att inte lyfta de av riksstämman beviljade 1,5 mkr ur Centralfonden.

Både överstyrelsen och kansliet har förändrat sina arbetsformer, prioriteringar och arbetsorganisation för att mer anpassa sig till den ändrade ekonomiska ramen.

Vissa arbetsuppgifter har också lagts på Älvkarleö herrgård, som under året fått en egen styrelse. Vi kan nu konstatera att åtgärderna har gett resultat och året har sammantaget gett ett överskott. Främst har det skett genom en ekonomisk styrning och tillväxt av fondmedlen.

HÄNDELSRIKT ÅR

Sammanfattningsvis har året varit händelserikt. Våra förutsättningar för uppdrag har förändrats men samtidigt är det en oerhört spännande framtid vi går till mötes.

Vi tycker att det är viktigt att kvinnor engagerar sig i den försvars- och säkerhetspolitiska debatten, att det finns kvinnor i försvaret och att fler kvinnor finns med i svenska Utlandsstyrkan. Det är därför glädjande att kunna konstatera att Lottorna har ökat rekryteringen av nya medlemmar och mycket markant flyttat fram positionerna avseende totalförsvarsinformationen.

Det är inget arbete som gör sig självt, det kräver stora enskilda insatser av funktionärer, medlemmar och anställda. Ett varmt tack till alla som bidragit till årets goda resultat!

ELISABETH FALKEMO,
LOTTORNAS STYRELSEORDFÖRANDE
OCH RIKSLOTTACHEF.

KONTAKT

RIKSFÖRBUNDET SVERIGES LOTTAKÅRER

Besöksadress: Riddargatan 13
Box 5435, 114 84 Stockholm
Vx: 08-788 99 95, Fax: 08-788 77 21
info@lottorna.se, www.lottorna.se

BLEKINGE LOTTAFÖRBUND

Box 502, 372 25 Ronneby
Tel: 0457-47 19 47

BOHUSLÄN-DALS LOTTAFÖRBUND

Box 254, 462 23 Vänersborg
Tel: 0521-183 35

DALARNES LOTTAFÖRBUND

Box 701, 791 29 Falun
Tel: 023-109 22

GOTLANDS LOTTAFÖRBUND

Visborgsslätt, 621 86 Visby
Tel: 0498-29 50 76

GÄVLEBORGS LOTTAFÖRBUND

Stenhammarsvägen 7, 802 67 Gävle
Tel: 026-53 29 57

JÄMTLANDS LÄNS LOTTAFÖRBUND

Box 386, 831 25 Östersund
Tel: 063-55 84 39

KALMAR LOTTAFÖRBUND

Box 931, 391 29 Kalmar
Tel: 0480-594 46

KRISTIANSTADS LOTTAFÖRBUND

Byggnad 2, Artillerivägen, 291 63 Kristianstad
Tel: 044-21 89 53

KRONOBERGS LOTTAFÖRBUND

Försvarsgården, 352 34 Växjö
Tel: 0470-205 81

MALMÖHUS LOTTAFÖRBUND

Husie kyrkoväg 70, 212 38 Malmö
Tel: 040-23 24 33

NORRA SMÅLANDS LOTTAFÖRBUND

Läroverksgatan 6, 575 31 Eksjö
Tel: 0381-394 23

NORRBOTTENS LOTTAFÖRBUND

Kungsgatan 24, 972 31 Luleå
Tel: 0920-892 75

SKARABORGS LOTTAFÖRBUND

Box 604, 541 29 Skövde
Tel: 0500-46 59 80

STOCKHOLMS LÄNS LOTTAFÖRBUND

Box 27803, 115 93 Stockholm
Tel: 08-788 91 30

SÖDERMANLANDS LOTTAFÖRBUND

Box 71, 645 21 Strängnäs
Tel: 0152-132 00

UPPLANDS LOTTAFÖRBUND

Box 645, 751 27 Uppsala
Tel: 018-28 23 11

VÄRMLANDS LOTTAFÖRBUND

Bergslagsgatan 5, 652 22 Karlstad
Tel: 054-21 90 25

VÄSTERBOTTENS LOTTAFÖRBUND

901 76 Umeå
Tel: 090-17 56 35

VÄSTERNORRLANDS LOTTAFÖRBUND

Regementsvägen 8, 852 38 Sundsvall
Tel: 060-17 29 07

VÄSTKUSTENS LOTTAFÖRBUND

Box 5155, 426 05 Västra Frölunda
Tel: 031-69 23 06

VÄSTMANLANDS LOTTAFÖRBUND

Box 12048, 720 12 Västerås
Tel: 021-13 59 00

ÄLVSBORGS LOTTAFÖRBUND

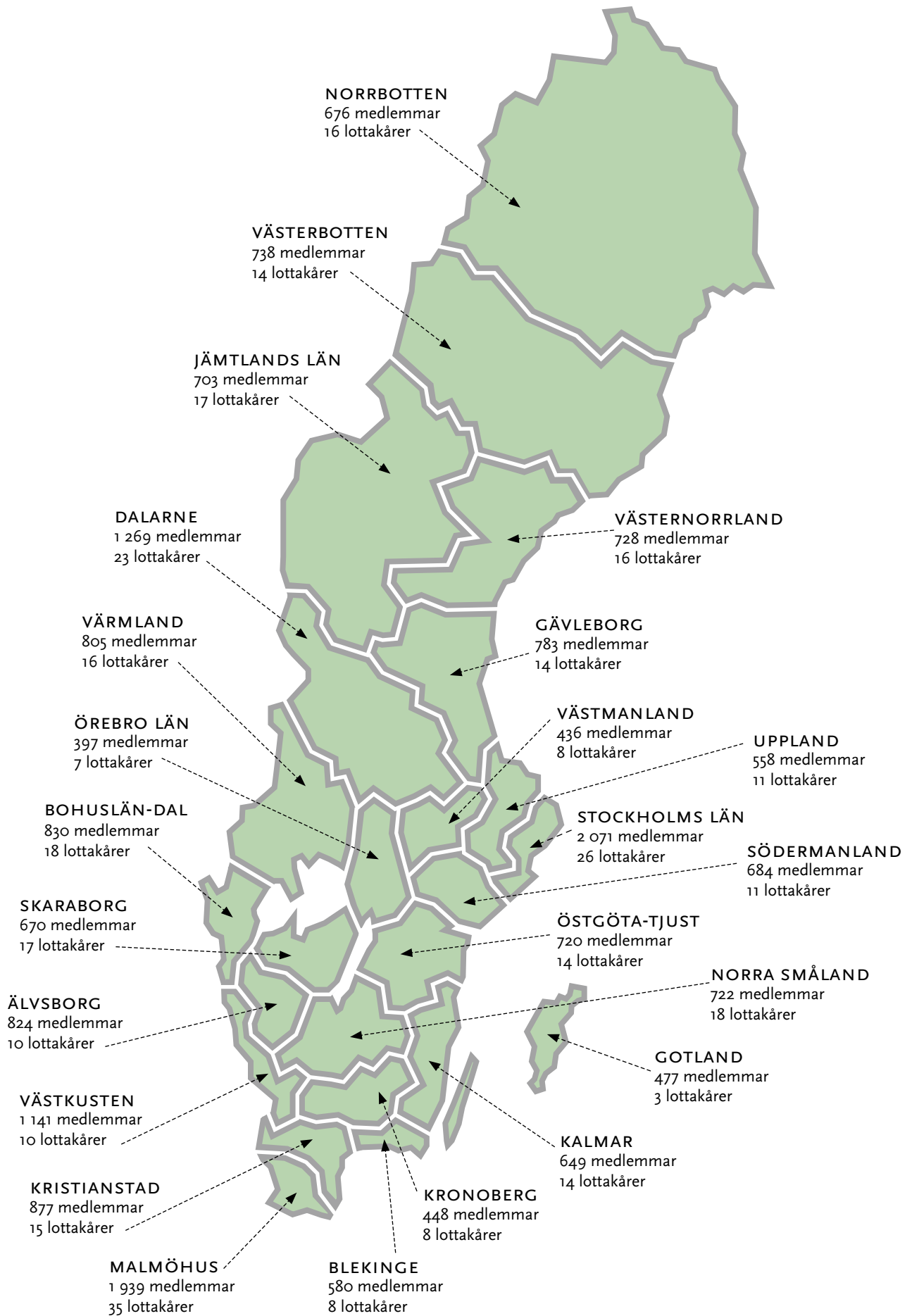
Kasernvägen, Byggnad 42, 504 31 Borås
Tel: 033-12 42 20

ÖREBRO LÄNS LOTTAFÖRBUND

Box 2000, 700 02 Örebro
Tel: 019-39 51 85

ÖSTGÖTA-TJUST LOTTAFÖRBUND

Viggengatan 7, 602 09 Norrköping
Tel: 011-31 27 31

VERKSAMHETSINRIKTNING

Inriktningen för lottornas verksamhet fastslogs vid riksstämman 2002 och gäller för åren 2002-2004.

TOTALFÖRSVARINFORMATION

Den enskildes engagemang i totalförsvaret har sin grund i förståelsen av totalförsvarets betydelse för vårt samhälle. Lottorna främjar och bedriver totalförvarsinformation som ökar kunskapen om säkerhetspolitik och totalförsvaret. Informationen ska bedrivas både externt och internt, det vill säga till allmänheten och till våra medlemmar.

Lottorna ska på alla nivåer i organisationen bidra till totalförvarsdebatten. Genom debatt har vi möjlighet att påverka och hålla säkerhetspolitiska och övriga viktiga frågor levande.

Duktiga totalförvarsinformatörer och debattörer gör Lottorna kända i samhället.

PROFILERING OCH REKRYTERING

Det är viktigt att Lottorna är kända i samhället. Detta uppnår vi genom en medveten profilering av organisationen. För att få en återväxt i organisationen koncentreras marknadsföringen av Lottorna främst mot målgruppen unga kvinnor.

Våra uppdrag utvecklas ständigt i takt med totalförsvarets utveckling. Det är viktigt att vi kan fullgöra våra uppdrag inom totalförsvaret. Varje lottaförbund sätter sina egna mål i förhållande till det totala avtalsbehovet. Det är viktigt att Lottorna verkar för att behålla antalsnivån på avtalsbundna lottor.

TOTALFÖRSVARSUPPDRAG

Statsmakterna tillmäter de frivilliga försvarsorganisationerna stor betydelse och har gett oss ökat ansvar och uppgiftsmöjligheter. Detta ger oss vidgade, intressanta möjligheter att utveckla totalförvarsuppdragen. Under perioden 2003-2004 kommer organisationen genom Lottornas framtidsarbete att titta på våra framtida uppdrag.

Av riksdagsbeslut i maj 2002 om frivillig försvarsverksamhet framgår att de frivilliga försvarsorganisationerna har stora möjligheter att utveckla sina uppdrag. Tillsammans med Försvarsmakten och Krisberedskapsmyndigheten ska vi utreda totalförsvarets framtida behov av lottor med befattningar inom totalförsvaret.

DET MILITÄRA FÖRSVARET

Unga lottors intresse ska tas tillvara genom en utveckling av ungdomsutbildningen. Utvecklingen går snabbt inom

Försvarsmakten och behovet av befälsutbildade lottor i förbanden ökar. Det är därför viktigt att vi tillsammans med Försvarsmakten underlättar för, och stimulerar lottor till, befälsutbildning.

Sverige har i och med den nya inriktningen inom Försvarsmakten gått från ett invasionsförsvar till ett anpassningsförsvar. Våra egna instruktörer är en tillgång och nödvändiga för möjligheten till utbildning av frivilliga och totalförvarspliktiga vid ett hot mot landets säkerhet.

För att våra avtalsbundna och instruktörer ska hålla en hög kvalitet kommer arbetet med att utveckla och kvalitets-säkra utbildningarna att genomföras.

Den civila kompetensen hos varje medlem ska tas tillvara. Genom större flexibilitet i utbildningssystemet skapar vi möjligheter för fler lottor att teckna avtal och att snabbare genomföra tjänstegrensutbildning.

DET CIVILA FÖRSVARET

I totalförvarsbeslutet har fastställts att principen om helhets-syn ska prägla samhällets satsningar och åtgärder för att förebygga och hantera hot och risker i såväl fred som krig. Mot bakgrund av detta ska Lottorna utveckla sitt engagemang och finna nya uppgifter i den civila delen av totalförsvaret i såväl fred som krig.

INTERNATIONELL VERKSAMHET

Det är regeringens intentioner att de frivilliga försvarsorganisationernas medlemmar ska utbildas för att kunna delta i internationell verksamhet.

Sverige deltar sedan många år i internationellt fredsfrämjande verksamhet. Kontakter och utbyten sker med organisationer i Norden och Baltikum. Internationella samarbetet ska utvecklas och utvidgas.

Lottorna ska ta tillvara medlemmarnas kunskaper och engagemang för uppgifter internationellt. Lottorna ska verka för att den befattnings-/tjänstegrensutbildning som Lottorna har, ska räknas som tillräckligt meriterande för till exempel FN-tjänst.

ORGANISATIONEN

Lottornas organisation måste präglas av samordning och effektivitet. Arbetet med Lottornas framtid kommer även att fokusera på hur Lottornas organisation ska vara uppbyggd för att vara så effektiv som möjligt i framtiden.

ADMINISTRATIV OCH ORGANISATORISK UTVECKLING

Arbetet med att eftersträva rationella lösningar på alla nivåer i organisationen fortsätter. Arbetet med att hitta effektiva lösningar gällande medlems- och utbildningshantering samt ekonomisystem pågår.

FUNKTIONÄRERNA

Organisationens största tillgång är våra funktionärer. Välutbildade funktionärer utvecklar organisationen. Det är därför viktigt att satsa på funktionärernas utbildning och möjligheter.

MEDLEMSVÅRD

Det är av yttersta vikt att vi kan erbjuda den enskilda medlemmen en verksamhet som hon efterfrågar. Medlemmen ska känna att medlemskapet i Lottorna är värdefullt. Möjligheten till den egna personliga utvecklingen genom organisationens utbildningar och det kvinnliga nätverk som finns inom organisationen ska uppfattas som berikande av den enskilde medlemmen.

ÖKA SAMVERKAN MED UNGLOTTORNA

Lottorna bör i större utsträckning samverka i olika aktiviteter med Unglottorna.

ÖKA SAMVERKAN MED ANDRA ORGANISATIONER

Samverkan bör öka för att ge både tidsmässiga och ekonomiska fördelar för alla organisationer och för Lottorna i synnerhet, på alla nivåer.

LOTTORNAS FRAMTID

BAKGRUND

Lottorna behöver förändra och förnya organisationen. Vår uppgift är att med våra kompetenser finnas som en resurs i samhällets sårbarhet, öka opinionen och kunskapen om dessa frågor och skapa en folkförankring. Världen ter sig allt mer orolig och hoten är odefinierade. Det, sedan kalla krigets dagar, överhängande hotet om invasionen från öst uppfattas vara borta och Östersjöregionen har fått en ny säkerhetspolitisk dimension. Estland, Lettland och Litauen blir nya stater i EU och Nato under 2004. Detta har redan förändrat svensk försvars- och säkerhetspolitik och inriktningen av Försvarsmakten.

De ekonomiska förutsättningarna för organisationsstöd och uppdragsersättning har förändrats och tillväxten av Lottornas egna medel har följt utvecklingen i allmänhet.

Under 2003 tog framtidsarbetet fart på många olika sätt. Överstyrelsen har tillsammans med förbundsloftacheferna arbetat målmedvetet med att lägga grunden och jämna marken för ett framtidsstänkande och diskussion inför Framtidsgruppens rapport 2004.

Vid förbundsloftachefskonferensen i mars gjordes klart att den interna processen var det absolut viktigaste arbetet att sätta igång.

OMVÄRLDSANALYS

Lottornas omvärldsbeskrivning och verksamhetsvision presenterades under sensommaren som ett studiematerial kallat "Omvärldspaketet" med avsikt att finnas till hands som diskussionsunderlag vid kåraftnar, kårledningskonferenser och dylikt.

FÖRBUNDSFOKUS

Presidiet hade under 2003 planeringssamtal med samtliga lottaförbunds presidier. Avsikten med samtalen var att skapa en bild av lottaförbundens kontaktnät, styrkor och svagheter, kompetenser och utvecklingsområden. Samtidigt kunde behovet av centralt stöd kartläggas.

Förbunden har med lite olika formuleringar uttryckt ungefär samma långsiktiga målsättning, innebärande att Lottorna ska vara kända i samhället, bli flera, vara välutbildade, behövda, trygga i uppgiften, en samhällstillgång och rekrytera till nya avtal.

16 lottaförbund deltog i en mätning under året. Mätningen avsåg arbetstid, arbetsuppgifter, organisation och beskrivning av konsekvenser vid neddragning av ekonomiskt stöd. Mätningen gjordes under månaderna maj, september och oktober. Resultatet och analysen av mätningen presenteras under 2004.

STRATEGIPLAN

Under året har överstyrelsen arbetat fram en strategiplan för 2003–2006. Syftet med strategiplanen är att förmedla en långsiktig bild av Lottornas förändringsarbete så att organisationen mer samlat kan arbeta mot gemensamma mål.

UTBILDNING

Lottorna utbildar årligen många medlemmar inom såväl militära utbildningar (avtalsutbildning) som civila utbildningar (medlemsutbildning). Utbildningarna delas in i central och regional utbildning. Regional utbildning arrangeras av organisationens 24 lottaförbund medan den centrala utbildningen initieras och administreras av utbildningsavdelningen på Lottornas kansli.

Under verksamhetsåret omfattade utbildningen i lottakårer, lottaförbund samt central och regional utbildning dryga 16 000 deltagare.

AVTALSUTBILDNING

REGIONALT

Försvarsmaktens budgetreduceringar har slagit hårt på vår verksamhet vilket resulterade i att drygt hälften av de regionala kurserna ej genomfördes.

Lomos-övningarna har minskat i antal och storlek. Totalt har 3 500 lottor deltagit vid regionala kurser och övningar vilket är något lägre än 2002.

CENTRALT

Även vid den centrala avtalsutbildningen har antalet deltagare minskat något. Totalt deltog 698 lottor jämfört med 768 året innan.

Årets centrala utbildningsplatser har varit följande; Luleå, Frösön, Östersund, Uppsala, Berga, Almnäs, Visby, Karlskrona, Ronneby/Kosta, Revingehed samt Halmstad.

Till bevakningslottautbildningen antogs endast åtta elever varför utbildningen flyttades från Visby till Östersund (Jämtlandsgruppen). Bevakningslottorna genomförde sin utbildning tillsammans med värnpliktiga som genomgick en tremånaders utbildning.

Två Internationella stabskurser har genomförts vid Swedint. Lottorna får mycket bra stöd från Swedint vid dessa kurser. Försvarsmakten har och kommer att få många internationella uppdrag och det är viktigt att vi har avtalspersonal som kan klara av dessa uppgifter.

En lotta antogs till det militära kocklandslaget och ingår nu i truppen som representerar vid olika uppdrag.

Lottornas satsning på "minilumpen" (Grundläggande totalförsvarsutbildning TFU-G) har bidragit till att antalet deltagare på kurserna har ökat.

En arbetsgrupp (AG GRUFF) för att utveckla TFU-G har initierats på uppdrag av Krisberedskapsmyndigheten (KBM) och Försvarsmakten. Lottorna deltar med en representant i denna grupp.

INSTRUKTÖRER

Under året har nio nya instruktörer examinerats. Lottorna har tillsammans med Flygvapenfrivilligas riksförbund (FVRF) genomfört två instruktörskonferenser under året. På höstkonferensen deltog även biträdande skolchefer från våra sommarskolor. Konferenserna är mycket uppskattade och håller en hög kvalitet och är ett bra sätt att kvalitetssäkra våra instruktörer.

I samarbete med FVRF har Lottorna startat en Kompletteringsutbildning (KU) för instruktörer, IK 4, i syfte att instruktörerna ska fördjupa sig i pedagogik och metodik.

UNGDOMSUTBILDNING

Vid aspirantutbildningen på Berga deltog 24 lottor i kursen som innehåller grundläggande försvarskunskaper som exercis, sjukvård och skyddstjänst.

Några lottor har också genomfört ungdomsutbildning i Centralförbundet för befälsutbildnings regi.

MEDLEMSUTBILDNING

Medlemmarna har ett stort utbud av kurser att välja mellan. De flesta centrala medlemsutbildningar genomförs på Lottornas utbildnings-

centrum Älvkarleö herrgård. Krishantering, Överlevnad, Alla lottor 2, Totalförsvarskunskap och Utveckling av grupp och ledare (UGL) är de mest populära kurserna, så alla sökande har tyvärr inte kunnat beredas plats.

Våra kurser har en tydlig koppling till de uppdrag Lottorna får från Försvarsmakten och KBM.

Lottakunskapskurserna är grunden i vår organisationsutbildning som genomförs över hela landet. 886 lottor deltog i dessa kurser.

En av Lottornas uppgifter är att informera om totalförsvaret och dess betydelse. Under året utbildades fyra nya handledare i totalförsvarsinformation.

Många kårer bedriver studiecirkel och gör studiebesök för att ge medlemmarna kunskap i ämnen som ligger organisationen nära. Styrelsearbetet i förbund och kårer har engagerat många lottor. Under året har 3 350 deltagare redovisats vid denna typ av verksamhet.

INTERNATIONELL VERKSAMHET

Lottorna har under året genomfört utbildning för balter inom och utanför landet. Kockutbildningen för estniska lottor

"Under verksamhetsåret omfattade utbildningen närmare 16 000 deltagare."

genomfördes i Estland med instruktörer från Sverige. På sjukvårdslottaskolan i Frösön genomförde sex litauiska kvinnor sjukvårdsmannautbildning och under hösten har ledarskapsutbildning genomförts i Ronneby för 12 lettiska och 12 litauiska kvinnor.

Vid de internationella stabskurserna deltog tre lottor från Baltikum.

Lottorna har deltagit med en representant vid Baltic Staff talk i Vilnius, Litauen.

ÖVNINGAR

Lottorna har deltagit i internationella övningar såsom Viking 03 samt Försvarshögskolans övning MFSÖ, som är en övning för samtliga elever på chefs- och stabsprogrammet.

Viking 03 genomfördes i Enköping den 1–12 december. Lottorna har etablerat sig väl vid dessa övningar och fick denna gång även förtroendet att skicka lottor till de brigader som övade i andra länder, sex lottor placerades i Irland, Finland och Rumänien. Totalt deltog 32 lottor på övningen som stabslottor, TYR-operatörer och i helpdesken.

CIVILA UPPDRAG

CIVILA UPPDRAG

Stora förändringar inom totalförsvaret påverkar också de frivilliga försvarsorganisationerna. Sedan några år tillbaka ingår det i Lottornas verksamhetsinriktning att utveckla civila uppdrag.

Krisberedskapsmyndigheten (KBM) är den myndighet som bland annat har till uppgift att stödja kommuner, frivilliga försvarsorganisationer och trossamfund med att etablera former av lokal samverkan.

LOTTOR SOM STÖD VID CIVILA KRISER

För att bibehålla uthålligheten vid en svår händelse i fred behövs personella resurser för att exempelvis klara av en mängd telefonsamtal från allmänheten på kort tid. Här kan Lottorna fungera som resursförstärkning. Vid en extraordinär händelse kan frivilliga träda in för att förstärka den ordinarie organisationen och därigenom bidra till uthålligheten.

Lottorna erhöll därför under 2003 medel från KBM för att genomföra en kurs i ledningsförstärkning för kommun och länsstyrelse. Kursen genomfördes under en vecka i Västerås i oktober.

ÖVRIGA CIVILA KURSER

Lottorna erhöll också medel från KBM för att genomföra kurser i kommunkunskap, krishantering, folkrätt, totalförsvarsinformation/Alla lottor 2 och handledarutbildning för totalförsvarsinformatörer. Flertalet av kurserna genomfördes på Lottornas egen kursgård Älvkarleö herrgård. Tre regionala kurser i krishantering, med deltagare från både den egna organisationen och andra frivilliga försvarsorganisationer, genomfördes av Älvsborgs, Väst kustens och Västerbottens lottaförbund.

LOKALA SAMARBETEN

Lottorna förespråkar lokala samarbeten mellan lottakärer och andra frivilliga försvarsorganisationer i kommunen eftersom det är viktigt att på ett samordnat sätt kunna överblicka vilka kompetenser man kan erbjuda kommunen i ett förstärknings- och uthållighetsläge. En modell för samarbete är Frivilliga försvarsorganisationers samarbetskommitté (FOS) som finns i både lokala och regionala varianter.

Lokala samverkansprojekt är på gång på olika ställen i landet och Lottorna är involverade i några av dessa.

ARBETSGRUPPEN CIVIL VERKSAMHET

För att utveckla de civila uppdragen har arbetsgruppen Civil verksamhet, som tillsattes av överstyrelsen 2002, fortsatt arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra kursernas innehåll. Ag Civil verksamhet har också arbetat fram en plattform för ett kunskapspaket om civil verksamhet. Syftet med kunskapspaketet är att det ska marknadsföras internt i organisationen.

SSI-UPPDRAGET

SSI-uppdraget (provtagningsberedskap av betesgräs i händelse av radioaktivt nedfall) har haft fortsatt försöksverksamhet tillsammans med Sveriges Kvinnliga Bilkärers Riksförbund (SKBR) och Svenska Blå Stjärnan (SBS) i de tre försökslänen Skåne, Gävleborg och Västerbotten. Lottor från Malmöhus, Kristianstads, Gävleborgs och Västerbottens lottaförbund har deltagit. En utbildningsdag för verksamhetsledare har genomförts centralt och en övningsdag har ägt rum.

KOMMUNAVTAL

2003 hade 14 lottaförbund tillsammans 221 kommunavtal. Vilka lottaförbund som har kommunavtal framgår av tabellen "Avtalsredovisning" (sid 22).

NÅGRA AV LOTTORNA SOM DELTOG I FÖRSTA KURSEN I "KOMMUNALT LEDNINGSTÖD".

INFORMATION & REKRYTERING

MEDLEMSUTVECKLING

Lottorna hade vid 2003 års slut 19 628 medlemmar. 981 nya medlemmar välkomnades under året och 2 552 lämnade organisationen, varav de flesta återfinns inom ålderskategorin 60 år och uppåt.

Nettominskningen under året var 1 571. Med en åldersstruktur där var femte medlem är över 70 år är det svårt att få ned totala antalet utträden.

MARKNADSFÖRING OCH REKRYTERING

FORTSATT SATSNING PÅ "MINILUMPEN"

Under året startades riktad rekrytering och marknadsföring av "minilumpen" (Grundläggande Totalförsvarsutbildning TFUG) med annonser i tidningar som riktar sig till högskolestuderande. En särskild kampanjsajt på hemsidan informerade vidare om kursinnehåll med möjlighet att anmäla sig direkt. Totalt anmälde sig 207 tjejer direkt på hemsidan. Responsen kring minilumpen från såväl instruktörer som deltagare var mycket positiv.

REGIONAL OCH LOKAL MARKNADSFÖRING

Lottornas 24 lottaförbund disponerade under året 750 000 kr för marknadsförings- och rekryteringsinsatser. För pengarna har Lottorna bland annat gjort direktreklamutskick till 56 200 hushåll, annonserat i vecko- och dagspress för 421 000 kr, satsat på radio- och webbteklam, deltagit på mässor, idrottsevenemang och manifestationer.

WWW.LOTTORNA.SE

Hemsidan besöktes varje månad i snitt av 10 400 personer, vilket är en ökning med 1.000 personer jämfört med 2002. 840 personer anmälde under året intresse för Lottorna på hemsidan.

MEDLEMSVÅRD/INTERNINFORMATION

LOTTORNA ÄR NÖJDA MED SITT MEDLEMSKAP

En medlemsundersökning genomfördes i november 2003 av SKOP, Skandinavisk opinion AB. Totalt intervjuades cirka 1 000 av Lottornas medlemmar i åldern 16 till 55 år. Undersökningen visade att Lottornas medlemmar överlag är nöjda med sitt medlemskap. 80 % av medlemmarna angav att de

var nöjda eller mycket nöjda. Detta innebär att Lottorna har en bra grund att bygga vidare på.

NYA TAG FÖR DE YNGRE LOTTORNA

För att möta de yngre medlemmarnas behov påbörjades diskussioner om att bilda ett "Ungt forum" i förbunden. Tanken är att "Ungt forum" ska motivera yngre lottor att engagera sig som funktionärer vilket i sin tur innebär ett ökat utbud av regionala och lokala aktiviteter som särskilt intresserar den yngre lottan.

NYTT INTRANÄT FÖR FUNKTIONÄRERNA – SLÄPPTES I JANUARI

Lottorna är som frivilligorganisation helt beroende av ideella krafter – funktionärer. Större delen av det arbete som läggs ned i kårer och förbund sker på frivillig och ideell basis. För att bättre informera funktionärerna utvecklades ett nytt intranät. Det nya så kallade "Funknet" erbjuder en mängd olika nyttigheter som underlättar funktionärernas arbete.

MERPARTEN LOTTOR LÄSER LOTTANYTT

Lottanytt är Lottornas främsta kanal för interninformation och opinionsbildning. Via vår medlemstidning kan vi kasta ljus på de frågor och ämnen som är aktuella för organisationen idag. Medlemsundersökningen visar att nästan alla lottor (95 %) brukar läsa Lottanytt eller bläddra genom den och titta på rubrikerna.

OPINIONSBILDNING

INTERNET

NY OMVÄRLDSBILD TAR FORM

En förutsättning för att organisationen ska kunna arbeta med mål och kunna ta sig an nya uppdragsgivare, rekrytera och opinionsbilda är att man utgår från samma omvärldsbild och har samma gemensamma värden. Som ett led i Lottornas framtidsarbete utarbetade överstyrelsen och förbundsloftacheferna en ny omvärldsbild baserad på de förändringar som har skett i vår omvärld. Omvärldsbilden distribuerades som ett OH-paket till samtliga förbund och till de kårer som beställde den. Totalt har 100 paket producerats och använts på seminarier och kåraftnar.

LOTTOR TROR PÅ SIN ORGANISATION

Medlemsundersökningen visade att fem av sex lottor (86 %) har ett stort förtroende för Lottorna som frivillig försvarsorganisation. Och tre av fyra (77 %) anser att Lottorna är en organisation som gör stor samhällsnytta. En stor majoritet (92 %) tycker att Lottorna bör utveckla uppdrag inom den civila krisberedskapen.

EXTERN T

SEMINARIET KRING EFFEKTERNA AV VÅLDTÄKTER I KRIS- OCH KRIGSDRABBADE OMRÅDEN

Kriget är inte över med den sista kulan. För de kvinnor som våldtas i krig fortsätter helvetet, ibland hela livet ut. Lottorna arrangerade tillsammans med Folk och Försvar hösten 2003 ett seminarium om våldtäkt som vapen. Seminariet visade med all önskvärd tydlighet behovet av ett ökat arbete för att förhindra en upprepning av de bestialiska övergrepp mot kvinnor som skett i krig på senare år.

Bland föreläsarna syntes Finlands förra försvarsminister Elisabeth Rehn som numera är oberoende expert vid FNs utvecklingsfond för kvinnor, läkaren Christina Doctare som var en av de första som gjorde världen medveten om vilka övergrepp som pågick i Bosnien på 90-talet och Marie Tuma, åklagare vid krigsförbrytartribunalen i Haag som nu tar upp de sexuella övergreppen under kriget i det forna Jugoslavien.

ALLMÄNHETEN KÄNNER DÅLIGT TILL LOTTORNA

SKOP undersökte även allmänhetens kunskaper om och attityder till Lottorna den 18 november och 4 december 2003. Totalt intervjuades cirka 1 200 personer, varav hälften kvinnor och hälften män, i åldern 18–84 år.

Undersökningen visar att Lottorna har ett stort profileringsarbete framför sig. Svenska folket har dålig kännedom om Lottorna och deras verksamhet. Bara var fjärde intervjuad (27 %) svarar att de känner till Lottorna mycket eller ganska bra. Ytterligare två av fyra (50 %) känner inte till Lottorna särskilt bra. Var fjärde svensk (23 %) känner inte alls till Lottorna och deras verksamhet.

LOTTANYTT

Lottanytt är Lottornas medlemstidning som utkommer med fyra nummer varje år. Tidningen skickas gratis ut till samtliga medlemmar, externa intressenter och för en mindre kostnad till ett antal prenumeranter. Upplagan per nummer var under året 24 000.

Tidningen tog under året upp Lottornas nya kurser inom krisberedskap, debatter om värnplikten och Lottornas fortsatta framtidsarbete. Vidare kunde man läsa intervjuer med bland andra vår nya försvarsminister Leni Björklund och försvarsberedningens ordförande Håkan Juholt.

LOTTORNA I PRESSEN

Styrelseordförande och rikslottachef Elisabeth Falkemo deltog under året i en rad debatter, bland annat om kommunernas dåligt förberedda krisberedskap, slopandet av värnplikten till förmån för frivillighet, sexuella trakasserier i Försvarsmakten och om kvinnors utsatthet i krig.

Under året publicerades sammanlagt 220 artiklar om Lottorna i svensk dags- och fackpress.

TOTALFÖRSVARSMATION

En av Lottornas huvuduppgifter är att bedriva totalförsvarsinformation. I verksamhetsinriktningen fastslås att den enskildes engagemang i försvaret har sin grund i förståelsen av totalförsvarets betydelse för vårt samhälle. För detta ändamål utbildar Lottorna en speciell funktionärsgrupp – totalförsvarsinformatörer.

Lottorna hade under året 91 totalförsvarsinformatörer. 55 av dessa var aktiva under 2003. Totalförsvarsinformation bedrevs under verksamhetsperioden i skolor och på arbetsplatser vid 111 olika tillfällen och nådde minst 2 400 åhörare. Lottorna informerade även, som inbjudna gästföreläsare, om Sveriges totalförsvar vid andra olika sammankomster och nådde då under året ut till en publik på 5 400 åhörare.

ÄLVKARLEÖ HERRGÅRD

Älvkarleö herrgård, som ligger i Älvkarleby vid Dalälven söder om Gävle, har disponerats av Lottorna för utbildningsverksamhet sedan 1952 och varit i organisationens ägo sedan 1960-talet. Anläggningen har 65 bäddar, fyra konferensrum, tre grupprum, lärarrum och stora allmänna utrymmen i form av salonger och sällskapsrum.

LEDNING

Under året beslutade överstyrelsen om ny ledningsform för Älvkarleö herrgård genom att fastställa stadgar för Älvkarleö herrgårds styrelse samt utse ledamöter i styrelsen. Organisatoriskt är styrelsen underställd överstyrelsen. Styrelsen består av ordföranden och fyra ledamöter. Till styrelsen adjungeras intendenten och en personalrepresentant. Styrelsen startade sin verksamhet vid halvårsskiftet och har genomfört en halvdags introduktionsutbildning samt haft två protokollförda sammanträden.

VERKSAMHET OCH BELÄGGNING

Beläggningen har överlag varit bra under året och verksamheten redovisar ett mycket gott resultat. Utöver Lottornas kurs- och konferensverksamhet har herrgården arrangerat fem bröllopfester och sålt 177 golfpaket (jämför med 114 paket 2002). Högsolor, kommuner, myndigheter och företag i Gävleborg och Uppland är stadigt återkommande gäster på herrgården. Därutöver förekommer även gäster från företag i Stockholmsområdet och från Försvarmaktens olika enheter. Totalt ökade omsättningen med 16 % i förhållande till förra året.

INFORMATION, MASSMEDIA OCH PR

Älvkarleö herrgård har deltagit i affärsrese- och mötesbranschens mässa SHIE i Stockholm, golfmässan i Sollentuna och mässan Working girl i Gävle.

I samarbete med Gävle CC har fyra visningsresor arrangerats under året för representanter från företag i Gävle. Deltagarna hämtas med buss, blir informerad om faciliteterna och visas runt på herrgården. Besöket avslutas med whiskeyprovning och något att äta. Visningsresorna har bidragit till att ett antal nya gäster har bokat in sig på herrgården.

Svensk Damtidning hade under året ett fyrasidigt reportage med bilder från Älvkarleö herrgård. Herrgården uppmärksammades också i radioprogrammet Telespånarna. Annonsering har bland annat skett i Älvkarleby kommuns turistbroschyrer, Upplands företagsblad, Älvkarleby golfklubbs medlemsmatrikel, i broschyrer om Vallonbruk i Uppland samt i Gästriklands Tidning och Dalabygdens tidning.

Cirka 150 broschyrer med välkomstbrev och prislista skickades i december till förband eller motsvarande inom Försvarmakten samt till organisationer och statliga myndigheter, vilka har rätt att utnyttja kronkonferensavtalet.

En reviderad upplaga av broschyren om herrgården har tryckts under året.

BYGGNADER

I huvudbyggnadens konferensrum på översta våningen har målningsarbete utförts och utrustningen har kompletterats med whiteboardtavla. Nya konferensbord har inköpts till översta våningen och mellanvåningen. I nya gästflygeln har samtliga 18 rum tapetserats om och målats.

Fasadmålning har skett på nya gästflygeln samt på vägen mellan personalutrymmet och huvudbyggnaden. Fönstren i gamla gästflygeln är också ommålade under året.

Köksutrustningen har krävt viss översyn och ett nytt kylskåp har köpts in. Lampor och amplar har köpts till de tre stora fönstren på mellanvåningen.

PARKEN

Både sommar- och vintertid sköts och vårdas parken av intendentens make som kombinerar detta med sitt arbete som kock på herrgården. Vid någon av höstens alla stormar, blåste en del träd ner som krävde extern hjälp.

PERSONAL

På Älvkarleö herrgård finns åtta anställda och vid behov tas extra personal in för restaurang- och hotellverksamheten. Lönerevision har gjorts från och med den 1 maj 2003. Den genomsnittliga höjningen gav 2,85 %. Personalutvecklingsdagar har genomförts och personalen har deltagit i relevanta fortbildningskurser.

GÅVOR

Dingtuna lottakår har skänkt 10 000 kronor och därmed fått värdskapet för ett av gästrummen.

I samband med riksförbundets uppvaktning av 60-årsjubilerande lottaförbund har 500 kronor per jubilerande förbund avsatts som grundplåt för inredning av ett bibliotek på översta våningen i huvudbyggnaden. Riksförbundet har som gåva till Sveriges Unglottors 30-årsjubileum beslutat att konferensrummet på översta våningen i huvudbyggnaden ska benämnas Unglottor. Ett stort antal penninggåvor har inkommit under året vilka bland annat bidragit till målning och tapetsering av rummen i nya gästflygeln.

ÖVRIG VERKSAMHET

SVERIGES UNGLOTTOR

Sveriges Unglotter är en självständig ungdomsorganisation med medlemmar från sju år och uppåt. Organisationen, som har starkt samröre med Lottorna, hade vid 2003 års utgång 1 420 medlemmar. Unglottorna redovisar sin verksamhet i egen verksamhetsberättelse.

SVENSKA FLAGGANS BREVMÄRKEN

Under 2003 sålde 29 kårer och förbund tillsammans 39 550 brevmärken. Den kår som sålde flest brevmärken var Avesta-Krylbo lottakår med 10 500 sålda brevmärken. Vid utdelningen av fanor på Skansen den 6 juni 2004 kommer Strängnäs och Nora Bergslags lottakår att få ta emot varsin fana. Fana utdelas endast till de lottakårer som inte tidigare har erhållit någon.

IDROTT OCH MOTION

Inom samtliga lottaförbund utom ett har det bedrivits idrottsverksamhet under verksamhetsåret. Idrotts- och motionsaktiviteterna i landet har varierat mellan allt från skogsvandringar och marscher till cykellopp, vattengympa, bangolf, maratonlopp, skidåkning och bowling. Inom flertalet förbund har man haft ett samarbete med en eller flera lokala idrottsorganisationer.

Under året har 34 lottor genomfört soldatprov och 28 lottor har tilldelats skyttepriser.

BINGOLOTTER

Under året har organisationens lottakårer sålt 35 992 bingo-lotter. Lottorna placerade sig därmed på 31:a plats av bäst säljande organisationer.

ROSA BANDET

Under hösten sålde Lottorna runt om i landet det Rosa Bandet och samlade därmed in över 100 000 kr till Cancerfondens forskning om bröstcancer. Försäljningen pågick hela hösten och kulminerade i oktober, i samband med den TV-sända galan i TV4.

Allra flest band såldes av Lottorna i Malmöhus län.

NYA DATASYSTEMET

Under året togs det nya datasystemet i drift på Riksförbundets kansli. Systemet hanterar medlemsregister, utbildning och ekonomi.

ÄLVKARLEÖ HERRGÅRD

VÅR ORGANISATION

RIKSFÖRBUNDETS BESKYDDARE

Prinsessan Christina, fru Magnusson

HEDERSLEDAMÖTER

Gunhild Bolander, f d ordf i riksförbundet
Nini Engstrand, f d rikslottachef
Marianne af Malmberg, f d rikslottachef
Christine Malmström Barke, f d rikslottachef
Alice Trolle-Wachtmeister, fd rikslottachef
Margareta af Ugglas, f d ordf i riksförbundet
Louise Ulfhielm, f d rikslottachef

VALDA LEDAMÖTER

Eva Flyborg, riksförbundets ordförande

LOTTAÖVERSTYRELSEN

Lottaöverstyrelsen har haft sju protokollförda sammanträden under verksamhetsårets period 2003-01-01 – 2003-12-31 och har bestått av följande ledamöter som valts på personligt mandat:

ORDINARIE LEDAMÖTER

Elisabeth Falkemo, ordförande och rikslottachef i överstyrelsen, Göteborgs lottakår
Yvonne Hansen, vice ordförande i överstyrelsen, Eskilstuna lottakår
Britt-Inger Svensson, vice ordförande i överstyrelsen, Stockholms armélottakår
Ulla Bäckström, Västra Gotlands lottakår
Gunnel Johansson, Herrljunga lottakår
Ingrid Johansson, generalsekreterare t o m 2003-06-17
Kerstin Kaluza, Trollhättans armélottakår
Ulla-Britt Kenttä, Haparanda lottakår
Ingela Kläringe, Örbyhus lottakår
Elisabeth Lennartsson, Löderupportens lottakår
Ritva Lundqvist, ordförande Sveriges Unglottor
Lena Persson-Rova, Karlskrona lottakår
Annette Rihagen, Strängnäs lottakår
Carin Staaf, Umeå lottakår

ERSÄTTARE

Agneta Hesselgren, Varbergs lottakår
Annica Larsson, Säffle lottakår
Ewa Larsson, Umeå lottakår
Marie Larsson, Norra Hammars lottakår
Birgitta Lindström, Östersund-Frösö lottakår
Karin Qvick, Valbo lottakår

ADJUNGERADE

Kristi Rasmussen Eklund, informationschef
Carina Lenárd, protokollsekreterare, Stockholms flyglottakår
Genmj Lars Frisk, kontaktman för Försvarsmakten

PRESIDIET

Elisabeth Falkemo, ordförande och rikslottachef
Yvonne Hansen, vice ordförande
Britt-Inger Svensson, vice ordförande
Ingrid Johansson, generalsekreterare t o m 2003-06-17
Kristi Rasmussen Eklund, informationschef
Siw Svensson, utbildningschef

REVISORER

Tomas Berg, auktoriserad revisor
Jeanette Cranning, auktoriserad revisor

ERSÄTTARE

Bengt Pontander, auktoriserad revisor
Gunilla Werner Carlsson, Bromma lottakår

LOTTORNAS FONDFÖRVALTNINGSNÄMND

Fondförvaltningsnämnden har under verksamhetsåret sammanträtt fyra gånger.

ORDINARIE LEDAMÖTER

Elisabeth Falkemo, ordförande och rikslottachef
Anita Eriksson, Västra Aros lottakår
Cecilia Pahlberg, Uppsala lottakår
Annette Rihagen, Strängnäs lottakår
Ingela Uthorn Persson, Stockholms flyglottakår

ERSÄTTARE

Kerstin Berg, Saltsjöbadens lottakår
Britt-Inger Svensson, ersättare för rikslottachefen
Ingrid Wallster, Sollentuna lottakår

ADJUNGERADE

Gunnel Lysén/Pia Haak, portföljförvaltare, Svenska Handelsbanken
Ulla Löfgren, vik chefsekonom

RIKSSTÄMMANS VALKOMMITTÉ

ORDINARIE LEDAMÖTER

Anita Eriksson, sammankallande, Västra Aros lottakår

Gunnel Hagansbo, Jönköpings lottakår

Barbro Iwarsson, Sätters lottakår

Margareta Rask, Höörs lottakår

Monica Samuelsson, Hörnefors lottakår

ERSÄTTARE

Malin Andersson, Växjö lottakår

Annica Emanuelsson, Trollhättans flyglottakår

Britt-Marie Silverryd, Bromma lottakår

FÖRBUNDSLOTTACHEFER 2003

Förbundslottachefer har under året varit:

BLEKINGE LOTTAFÖRBUND

Lena Persson-Rova

BOHUSLÄN-DALS LOTTAFÖRBUND

Kerstin Kaluza

DALARNES LOTTAFÖRBUND

Margareta Persson

GOTLANDS LOTTAFÖRBUND

Ulla Bäckström

GÄVLEBORGS LOTTAFÖRBUND

Gerd Åsentorp

JÄMTLANDS LÄNS LOTTAFÖRBUND

Birgitta Lindström

KALMAR LOTTAFÖRBUND

Wivianne Oskarsson

KRISTIANSTADS LOTTAFÖRBUND

Bitte Müller-Hansen t o m 2003-05-10

Annelie Lundqvist Ekblad fr o m 2003-05-10

KRONOBERGS LOTTAFÖRBUND

Mona Ekholm

MALMÖHUS LOTTAFÖRBUND

Elisabeth Lennartsson

NORRA SMÅLANDS LOTTAFÖRBUND

Berit Nilsson

NORRBOTTENS LOTTAFÖRBUND

Ulla-Britt Kenttä

SKARABORGS LOTTAFÖRBUND

Ulla Gustavsson

STOCKHOLMS LÄNS LOTTAFÖRBUND

Britt-Marie Silverryd

SÖDERMANLANDS LOTTAFÖRBUND

Inga-Lill Ljung

UPPLANDS LOTTAFÖRBUND

Ingela Kläringe

VÄRMLANDS LOTTAFÖRBUND

Annica Larsson

VÄSTERBOTTENS LOTTAFÖRBUND

Carin Staaf

VÄSTERNORRLANDS LOTTAFÖRBUND

Britt-Inger Wiklund

VÄSTKUSTENS LOTTAFÖRBUND

Agneta Hesselgren

VÄSTMANLANDS LOTTAFÖRBUND

Kristina Bawér

ÄLVSBORGS LOTTAFÖRBUND

Gunnel Johansson

ÖREBRO LÄNS LOTTAFÖRBUND

Marianne Sellberg

ÖSTGÖTA-TJUST LOTTAFÖRBUND

Elisabeth Ivkovic

ARBETSGRUPPER, KOMMITÉER & SAMARBETE

ARBETSGRUPPER

Lottorna har under 2003 haft följande verksamma arbetsgrupper. Förteckningen nedan redovisar gruppernas verksamhet och sammansättning.

AG CIVIL VERKSAMHET

För att kunna bedriva ett målinriktat arbete inom det civila området tillsattes redan 2002 en arbetsgrupp med uppdraget att göra en översyn över hur situationen inom Lottorna är idag och arbeta fram strategi och handlingsplaner för Lottornas framtida verksamhet. Enligt direktivet bör arbetet främst inriktas på insatser vid fredstida kriser och katastrofer på lokal nivå (kommuner), men myndigheter som verkar på central och regional nivå kan även komma ifråga. Likaså kan det vara fråga om uppdrag för höjd beredskap och krig. Under året har en pilotkurs genomförts i kommunalt ledningsstöd.

Kristina Bawér, förbundsrottachef Västmanlands lottaförbund
Yvonne Hansen, vice ordförande
Ingrid Johansson, generalsekreterare t o m 2003-06-18
Ingela Kläringe, förbundsrottachef Upplands lottaförbund
Kerstin Kaluza, förbundsrottachef Bohuslän-Dals lottaförbund

AG KRISORG

Arbetsgruppen har till uppdrag att ta fram en intern krisplan för Lottorna. Gruppen arbetar i förebyggande syfte för att öka beredskapen om en katastrof eller ett krisläge skulle uppstå. Efter fullföljt uppdrag upplöstes arbetsgruppen. Överstyrelsen beslutade om att komplettera krisplanen med en kommunikationsplan.

Agneta Hesselgren, förbundsrottachef Västkustens lottaförbund
Helena Rodin, Huddinge lottakår

LOTTORNAS FRAMTID – 2004

Projektet tillsattes under 2002 av överstyrelsen med syfte att förstärka och effektivisera Lottornas framtida verksamhet och organisation. Direktiven förändrades 2003 och istället för de olika arbetsgrupperna bildades en projektgrupp och en resursgrupp. Stygruppen utsåg Ulrika Frisk till projektledare.

Stygrupp

Ulla Bäckström, förbundsrottachef, Gotlands lottaförbund
Elisabeth Falkemo, styrelseordförande och riksrottachef
Ingrid Johansson, generalsekreterare t o m 2003-06-18

Annica Larsson, förbundsrottachef Värmlands lottaförbund
Kristi Rasmussen Eklund, informationschef
Annette Rihagen, överstyrelseledamot

Projektgrupp

Ulrika Frisk, vice ordförande Stockholms flyglottakår, projektledare
Malin Andersson, Växjö lottakår
Lisbeth Engdahl, Åtvids lottakår
Margareta Rask, vice förbundsrottachef Malmöhus lottaförbund
Ulrica Strandberg Ulfson, Östersund-Frösö flyglottakår

Resursgrupp

Marie Andersson, Malmens flyglottakår
Anita Eriksson, Västra Aros lottakår
Ingela Holmberg, Stockholms flyglottakår
Ingela Holmlund, vice ordförande Västernorrlands lottaförbund
Lotten Karlsson, vice förbundsrottachef Norra Smålands lottaförbund
Anneli Liljekvist, Saltsjöbadens lottakår
Margareta Rask, vice förbundsrottachef Malmöhus lottaförbund
Sara Ribacke, Enskede lottakår
Lena Svensson, kårchef Karlshamns lottakår

SLK LEDARSKAPSAKADEMI

Projekt SLK ledarskapsakademi arbetar med att utveckla Lottornas medlemsutbildning till en samlad ledarskapsutbildning i egen regi.

Karin Ekdahl, Huddinge lottakår
Kerstin Kaluza, förbundsrottachef Bohuslän-Dals lottaförbund
Maud Ramnegen, Årstads lottakår
Heléne Rådemar, Huddinge lottakår
Kristin Selander, Järfälla lottakår

AG SLK-SU

Med anledning av en motion som inkom till riksstämman 2002 om att inleda förhandlingar om sammanslagning av Lottorna och Sveriges Unglottor tillsattes en arbetsgrupp. Gruppen har fått till uppdrag att utreda för- och nackdelar med en eventuell sammanslagning av organisationerna alternativt bevarande av två separata organisationer.

Ingela Kläringe, förbundsrottachef Upplands lottaförbund
Anette Larsson, kårchef Vårgårda lottakår
Ritva Lundqvist, ordförande Sveriges Unglottor

TINFO PROJEKTET

Arbetsgruppen tillsattes för att arbeta vidare med totalförsvarsinformationsuppdraget. Gruppen undersökte möjligheterna att få ett uppdrag från staten för att bedriva extern totalförsvarsinformation och arbetade med att ta fram en utbildningsgång som möjliggör en certifiering av informatörerna.

Elisabeth Andreasson, Sollentuna lottakår, projektledare

Styrgrupp

Yvonne Hansen, vice ordförande

Kristi Rasmussen Eklund, informationschef

AG EKONOMI

Britt-Inger Svensson, sammankallande, vice ordförande

Gunnel Johansson, förbundsloftachef Älvsborgs lottaförbund

Elisabeth Lennartsson, förbundsloftachef Malmöhus lottaförbund

Birgitta Lindström, förbundsloftachef Jämtlands lottaförbund

STYRELSER & RÅD

Riksförbundet Sveriges lottakårer har under 2003 resresenterats i följande styrelser och råd.

IDEA, ARBETSGIVARFÖRBUNDET FÖR IDEELLA ORGANISATIONER

Ingrid Johansson, generalsekreterare t o m 2003-06-18

IDEA, BRANSCHRÅDET FÖR FRIVILLIGA FÖRSVARSGRUPP

LOTTANYTTS REDAKTIONSRÅD

Anna-Lena Bard, informatör, redaktionsassistent

Kristi Rasmussen Eklund, informationschef, chefredaktör

REPRESENTANTER I LOTTERICENTRALEN AB

Majoriteten av aktierna innehas av PAF Consulting Sverige AB, medan Röda korset, Stadsmissionen och Rikshemvärnsrådet tillsammans med Lottorna innehar en fjärdedel av aktierna. Tillsammans med Stadsmissionen och Hemvärdet anordnas lotteriet Resechansen.

Ulla Löfgren, vik chefsekonom, styrelseledamot

RIKSHEMVÄRNSRÅDET

Yvonne Hansen, vice ordförande, representant för avtalsorganisationerna

STYRELSEN FÖR ARMÉ-, MARIN- OCH FLYGFILM

Anna-Lena Bard, informatör, styrelseledamot

STYRELSEN FÖR PSYKOLOGISKT FÖRSVAR - SPF

Kristi Rasmussen Eklund, informationschef, styrelseledamot

STYRELSEN FÖR ÄLVKARLEÖ HERRGÅRD

Britt-Inger Svensson, sammankallande, vice ordförande

Irène Andersson, Grängesbergs lottakår

Pernilla Bjurman, Stockholms marinlottakår

Gunnar Ericsson

Zeljko Franevik

Annica Wallenborg, adjungerad, kursgårdsintendent

SAMARBETE OCH REPRESENTATION

CANCERFONDEN

Elisabeth Falkemo, rikslottachef, huvudman, revisorssuppleant

CENTRALFÖRBUNDET FOLK OCH FÖRSVAR

Elisabeth Falkemo, rikslottachef, styrelseledamot för FOS

FRIVILLIGORGANISATIONERNAS SAMARBETSKOMMITTÉ (FOS)

Elisabeth Falkemo, rikslottachef

KONUNG GUSTAF V:S 90-ÅRS FOND

Marianne af Malmberg, huvudman, f d rikslottachef

KUNGAFONDEN MED FOLKET FÖR FOSTERLANDET

Alice Trolle-Wachtmeister, f d rikslottachef, huvudman

Nini Engstrand, f d rikslottachef

RÅDET FÖR INSYN I FÖRSVARSMAKTEN

Elisabeth Falkemo, rikslottachef, ledamot i rådet

RIKSKOMMITTÉN SVERIGES NATIONALDAG

Nini Engstrand, f d rikslottachef

SVERIGES UNGLOTTOR

Elisabeth Falkemo, rikslottachef

TOTALFÖRSVARETS UNGDOMSGRUPP

Anna-Lena Bard, FOS-representant, informatör

ARBETSGRUPPER OCH KOMMITTÉER I VILKA LOTTAORGANISATIONEN INGÅR

Riksförbundet Sveriges lottakårer har under 2003 resresenterats i följande arbetsgrupper och kommittéer.

FOS ADMINISTRATIONSUTSKOTT

FOS FREDINSATSUTSKOTT

FOS INFORMATIONSUTSKOTT

FOS INTERNATIONELLA UTSKOTT

FOS TOTALFÖRSVARSGRUPP

FOS UNGDOMSUTSKOTT

FOS UTBILDNINGSGRUPP

AG SAMVERKAN HEMVÄRNET

Rikshemvärnsrådet har initierat en arbetsgrupp med representanter ur de avtalsorganisationer med vilka hemvärdet samverkar.

Yvonne Hansen, vice ordförande

CENTRAL REKRYTERINGSGRUPP HEMVÄRNET

Kristi Rasmussen Eklund, informationschef

AVTALSREDOVISNING

LOTTAFÖRBUND	ARMÉ	MARIN	FLYG	HV	EXTR HV	DELTID	KOMMUN	EGO	TOTALT	
									2002	2003
Malmöhus	53	72	162	189	21	12	8	17	616	0
Kristianstad	27	9	56	174	13	3	0	9	335	291
Blekinge	6	36	32	92	4	7	47	8	242	232
Kronoberg	14	7	47	95	1	0	8	2	213	174
Norra Småland	5	1	39	128	5	0	0	8	262	186
Kalmar	3	12	38	96	5	6	10	8	168	178
Västkusten	19	65	105	134	8	17	0	9	386	357
Älvsborg	17	12	83	121	4	0	27	9	279	273
Bohuslän-Dal	16	8	75	129	8	0	8	14	291	258
Skaraborg	10	4	65	135	9	0	4	6	235	233
Östgöta-Tjust	22	10	64	81	7	3	0	11	229	198
Södermanland	15	10	29	72	3	0	0	5	185	134
Stockholms län	74	151	184	118	15	10	13	7	625	572
Uppland	30	7	25	160	7	3	29	3	308	264
Västmanland	8	12	10	78	1	0	0	5	146	114
Gotland	2	2	31	124	3	0	0	3	175	165
Örebro län	30	1	10	47	2	0	0	2	107	92
Värmland	30	8	31	158	7	0	12	10	281	256
Dalarna	21	3	49	197	10	2	10	17	350	309
Gävleborg	8	7	29	96	11	2	0	1	166	154
Jämtlands län	11	0	39	101	3	3	1	10	176	168
Västernorrland	19	16	41	138	7	0	35	10	247	266
Västerbotten	14	6	48	147	16	6	9	14	296	260
Norrbottn	9	3	44	244	10	0	0	11	322	321
Summa	463	462	1336	3054	180	74	221	199	6640	5455
2002	577	483	1397	3511	192	59	193	228		

MEDLEMSSTATISTIK

LOTTAFÖRBUND	ANTAL	ANTAL	SUMMA	ANTAL	NYREKR.	NYREKR.
	LOTTAKÄRER	LOTTAGRUPPER	LK+LGRP	MEDLEMMAR	2002	2003
Malmöhus	34	1	35	1 939	49	73
Kristianstad	15	2	17	877	9	29
Blekinge	8	0	8	580	34	35
Kronoberg	8	4	12	448	12	12
Norra Småland	18	0	18	722	15	21
Kalmar	14	2	16	649	9	22
Västkusten	10	1	11	1141	63	81
Älvsborg	11	11	22	824	45	69
Bohuslän-Dal	18	1	19	830	33	46
Skaraborg	17	3	20	670	32	22
Östgöta-Tjust	14	1	15	720	17	55
Södermanland	11	4	15	684	44	41
Stockholms län	26	3	29	2 071	106	148
Uppland	11	6	17	558	23	39
Västmanland	8	1	9	436	16	30
Gotland	3	12	15	477	4	7
Örebro län	7	1	8	397	12	20
Värmland	16	3	19	805	31	33
Dalarna	23	2	25	1 269	53	41
Gävleborg	14	0	14	683	24	25
Jämtlands län	17	2	19	703	24	26
Västernorrland	16	1	17	728	52	52
Västerbotten	14	1	15	738	35	32
Norrbottn	16	3	3	676	42	22
Utan kårtillhörighet *				3		
Summa	349	65	398	19 628	784	981

* Personer som blivit medlemmar, men ännu inte placerats ut i kårer.

UTBILDNINGSTATISTIK

LOTTAKUNSKAP

EGNA MEDEL

Regional	262
Lokal	624
Antal	886

2002 810

TOTALFÖRSVARSINFORMATION

STATLIGA MEDEL

Central	177
Regional	732
Antal	909

2002 699

FUNKTIONÄRSUTBILDNING

STATLIGA MEDEL

Central	169
Regional	247
Antal	416

2002 569

ÖVRIG UTBILDNING

EGNA MEDEL

Regional	378
Lokal	2086
Antal	3 350

2002 1 934

EGNA MEDEL

Regional	1 914
Lokal	3 555
Antal	5 469

2002 2 090

EGNA MEDEL

Regional	927
Antal	927

2002 769

INSTRUKTÖRSUTBILDNING

	IK SKEDE 1+2	IK SKEDE 3	KCK	KU IK	TOTALT
Armén					
Hemvärnet		3			
Marinen		1			
Flygvapnet	9	5	3		
Antal	9	9	3	47	68
2002	8	16	3	43	70

UNGDOMSUTBILDNING

Aspirantkurs	24
Antal	24

CENTRAL AVTALSUTBILDNING							
	GK	GB	PB	KB	RU	KU	TOTALT
Totalförsvarsutbildning	152	49					201
Underrättelsetjänst	21	6	2		3	4	36
Sambandstjänst	5	1	2		8		16
Observationstjänst	13	2	1	1	6		23
Observationcentraltjänst	5	1	1		1	8	16
Luftstridssamverkanstjänst	5	4	3				12
Stabstjänst	8	6				3	17
Kocktjänst	9	1	1		2	9	22
Marinens ledningssystem	3	2	2		1		8
Sjukvårdstjänst	12	3			6	9	30
Ledarskapsutbildning	27	15		4		9	55
Personalvårdstjänst	6						6
Bevakningstjänst	8						8
Antal	274	90	12	5	27	42	450

TOTALT CENTRAL AVTALSUTBILDNING 698
2002 768

REGIONAL AVTALSUTBILDNING					
	GK	GB	RU	KU	TOTALT
Totalförsvarsutbildning	101	14	42		157
Underrättelsetjänst				9	9
Sambandstjänst			29	58	87
Observationstjänst	8				8
Observationcentraltjänst			9		9
Stabstjänst	30	10	51	40	131
Kocktjänst	9		19	33	61
Marinens ledningssystem	2		23		25
Sjukvårdstjänst			9		9
Personalvårdstjänst			10		10
Luftstridssamverkanstjänst			4		4
Antal	150	24	196	140	510

TOTALT REGIONAL AVTALSUTBILDNING 3 444
2002 3 806

ÖVRIG CENTRAL UTBILDNING	
Int SAC	27
KFK	32
UGL	69
FUGL	
HUGL	1
KU	115
Hvkompkvm	3
Lt kurs	1
Antal	248

ÖVRIG REGIONAL UTBILDNING	
KFK	285
KFÖ	78
Hv-övning	2 286
KU	196
RU	89
Antal	2934

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETENS ART OCH INRIKTNING

Lottorna är en frivillig totalförsvarsorganisation för kvinnor. Lottornas uppgift är att rekrytera och utbilda kvinnor till uppgifter inom totalförsvaret samt att bedriva totalförsvarsinformation. Lottorna har ett eget utbildningscentrum, Älvkarleö herrgård, där stor del av medlemsutbildningen bedrivs.

Det egna kapitalet består främst av insamlade medel som konsoliderats i Centralfonden.

RESULTAT

Resultatet visar ett sammanlagt överskott om 1 308 905. En ökning av värdet på aktier, att det av riksstämman beviljade uttaget ur Centralfonden om 1,5 mkr ej verkställdes samt en betydande åtstramning av kostnader på det centrala kansliet är främsta orsaken till överskottet. Resultat av samtliga verksamheter framgår av not 13. Älvkarleö herrgårds överskott om 0,5 mkr har lagts till deras reparationsreserv för att kunna påbörja underhållsplanen under 2004.

Aktierna har efter flera års tid förlorat i värde, men under 2003 började börsen långsamt att återhämta sig och aktiernas marknadsvärde var vid årsskiftet uppe i anskaffningsvärdet. En nedskrivning om 689 tkr i Centralfonden och 875 tkr i Ingegärd Söderbergs fond var dock nödvändig eftersom marknadsvärdet på fondandelarna fortfarande låg under anskaffningsvärdet.

Riksstämman 2002 beslutade om ett uttag ur Centralfonden om 1 mkr till löpande kostnader i Central instans och 1 mkr fördelat på två år till arbetsgruppen för Lottornas framtid. Under året beslutade emellertid överstyrelsen att inget uttag skulle göras ur Centralfonden för att den om möjligt skulle återhämta sig i värde. Underskottet togs i stället i Central instans.

För att nedbringa underskottet har överstyrelsen vidtagit en rad åtgärder under året. Exempelvis har två tjänster på kansliet ej återbesatts. Lokalbehovet har setts över för att minska effekten av den stora hyreshöjningen. Beslut har också tagits att under 2004 flytta det centrala kansliet till billigare lokaler. Älvkarleö herrgård har fått en egen styrelse och på detta sätt blivit självständigare. Överstyrelsen har under det gångna året haft sju möten varav fem, av kostnadsskäl, varit telefonsammanträden eller kombinerade med andra konferenser. Dessa åtgärder har resulterat i att underskottet kom att stanna vid 643 tkr för Central instans, se not 7.

INTÄKTER

MEDLEMSAVGIFTER

Medlemsantalet 2003-12-31 var 19 628 lottor. Bohuslän-Dals lottaförbund visade glädjande nog också en medlemsökning under året. Medlemsavgifterna höjdes under året till 70 kr per medlem och uppgick till 1 262 tkr totalt.

ÄLVKARLEÖ HERRGÅRD

Intäkter från konferensanläggningen 2003 var 5,3 mkr, en ökning om 700 tkr (13 %) jämfört med 2002. Andelen övrig uthyrning ökade med hela 14 % medan kronkonferenser minskade med 14 %. Uthyrning till Lottorna var oförändrat 27 % av omsättningen.

Anläggningen hyrs ut till enskilda kårer och förbund samt kronkonferenser. I mån av plats hyr även herrgården ut till näringsliv och myndigheter. Under sommaren hyrs anläggningen också ut till privata fester och bröllop.

Anslag och gåvor till Älvkarleö herrgård uppgick till 138 tkr.

Fastigheter bestående av Älvkarleö bruk 4:19, har byggts om och renoverats de senaste åren för 2,2 mkr. Kostnaden för ombyggnaden har lagts till fastighetsvärdet och avskrivning har skett enligt plan.

Resultatet för Älvkarleö herrgård, 474 116 kr, har lagts till reparationsreserven och ska användas för att påbörja underhållsplanen under 2004.

BIDRAG OCH UPPDRAGSERSÄTTNING

Från Försvarsmakten erhöles 21,3 mkr för utbildning, vilka förbrukades under året. Organisationsstöd erhöles om 11,2 mkr. Internationella medel om 475 tkr erhöles för verksamhet i de baltiska staterna, kostnaderna uppgick till 463 tkr.

Från Krisberedskapsmyndigheten (KBM) erhöles 954 tkr för utbildning i kommunikation, krishantering, folkrätt, ledningsförstärkning, totalförsvarsinformation samt SSI-uppdraget. Till internationella kurser i ledarskap för ester och totalförsvarskunskap erhöles 240 tkr, men pga minskade personella resurser tvingades de kurserna att ställas in.

FONDAVKASTNING

Nedgången på börsen fortsatte under första kvartalet 2003 men började under andra kvartalet att återhämta sig. Vid årsskiftet var portföljvinstkastningen uppe i 12 %. Det var främst aktier och räntebärande papper som ökade i värde. Fondandelarna fortsatte dock att ligga under anskaffningsvärdet och en nedskrivning om sammanlagt 1,5 mkr blev nödvändig, fördelat på 689 tkr i Centralfonden och 875 tkr i Ingegärd Söderbergs fond. Rapporterna för första kvartalet 2004 visar på en fortsatt uppgång och portföljvärdet var första kvartalet 2004 11,8 mkr i Centralfonden och 4,2 mkr i Ingegärd Söderbergs fond, en uppgång med ca 5 % från årsskiftet.

Något uttag ur Centralfonden till Central instans har inte gjorts under 2003.

Utdelning från Ingegärd Söderbergs fond till Central instans utgörs av räntor och utdelningar på värdepapper efter avdrag för omkostnader.

EXTERNA FONDER

Från Kronprinsessan Margaretas landstormsfond erhöles 250 tkr i bidrag till fyra projekt; utveckling av utbildning avseende internationell verksamhet, totalförsvarsinformation, utveckling av civila uppdrag och till Lottornas framtidsarbete.

KOSTNADER

UTBILDNING

Lottorna har bedrivit nationell utbildning för Försvarsmakten för 21,3 mkr under året. I beloppet ingår overheadkostnader som bokförs i posterna administration och personal. Av de internationella medlen (475 tkr) från Försvarsmakten har en kurs i kocktjänst för estniska kvinnor genomförts. Två ledarskapskurser har också genomförts, en för estländskor och en för litauiska kvinnor. I Litauen har också en sjukvårdsmanna-utbildning genomförts.

Från KBM har 954 tkr erhållits för kurser i kommunikation, krishantering, handledarutbildning för totalförsvarsinformatorer samt ledningsförstärkning.

Medel för SSI-uppdraget har erhållits för en kurs och en övning. Kostnaderna för KBM-kurserna har uppgått till 1 052 tkr. Från KBM har även erhållits 240 tkr till internationella kurser. Dessa kurser kommer att genomföras under 2004.

TOTALFÖRSVARSPERSONAL OCH REKRYTERING

Under året har Lottorna bedrivit totalförsvarsinformation och rekryteringsverksamhet i samhället för 3,5 mkr. Under verksamhetsåret utgavs fyra nummer av Lottanytt. Tidningen ingår som medlemsförmån till organisationens medlemmar. Den distribueras även till berörda myndigheter och organisationer. 50 % av Lottanytt finansieras av egna medel och 50 % av organisationsstöd från Försvarsmakten. Kostnaderna för Lottanytt hölls inom budget.

PERSONALKOSTNADER

Personalkostnaderna ökade med 550 tkr under 2003, en ökning med 6 %. Ökningen beror, förutom av förhandlade löneökningar, på att en engångspensionsförsäkring lösts för tjänstemännen. Pensionsförsäkringarna har finansierats med inestående företagsanknutna medel hos Alecta. Vid implementeringen av det nya utbildnings- och ekonomisystemet har extrapersonal fått anställas under några månader.

ADMINISTRATION

Kostnader för administration omfattar lokalhyra, inventarier, trycksaksproduktion, reparationer, underhåll och dylikt. Kostnaderna ökade med 500 tkr under året. Det är främst lokalhyror och värdeminskning av det nya datasystemet som orsakat höjningen. Lokalhyran mer än fördubblades för 2003 och även om uppsägning av ett antal rum genomfördes så ökade hyreskostnaden från 240 tkr per år till 523 tkr per år. Under 2004 kommer därför det centrala kansliet att flyttas till Östhammargatan 70 i Stockholm där Försvarsmakten erbjuder billigare lokaler för alla frivilligorganisationer.

MYSOFT

Ett nytt utbildnings- och medlemssystem har utvecklats under de senaste två åren och implementerades under 2003. Det nya systemet har möjliggjort en mer flexibel hantering av både utbildning och medlemsregister.

Ett utbetalningssystem för ersättningar till elever och instruktörer har också utvecklats. Systemet har integrerats med ett nytt ekonomisystem. Hela dataprojektet har kostat 2,6 mkr och finansieras med 1 mkr av egna medel, 1 mkr från Försvarsmakten fördelade på fem år samt 0,6 mkr från tidigare reserverade medel.

Det nya datasystemet togs i bruk vid halvårsskiftet och har från den 1 juli 2003 skrivits ned med 20 %.

CENTRALFONDEN

Fonden förvaltas av Handelsbankens notariatavdelning och av Lottornas fondförvaltningsnämnd.

Centralfondens värdepappersinnehav av aktier och fonder är värderat till marknadsvärdet 7 mkr. Räntebärande papper är värderat till anskaffningsvärdet 4,1 mkr. Marknadsvärdet per balansdagen 2003-12-31 uppgick till 11,2 mkr vilket innebar en orealiserad förlust om 689 tkr. En nedskrivning av bokförda värdet har därför gjorts med samma belopp.

Alla övriga fonder, utom Ingegerd Söderbergs fond, har sitt kapital placerat i Centralfonden och får där en avkastning motsvarande den genomsnittliga ränta som Centralfonden får på sina placeringar i räntebärande papper (5 % för 2003 och 6 % för 2002).

INGEGERD SÖDERBERGS FOND

Fonden förvaltas av SE-bankens notariatavdelning och av Lottornas fondförvaltningsnämnd. Årets avkastning i form av räntor och utdelningar uppgick till 90 tkr. Avkastningen har, efter avdrag av kostnader, överförts till Central instans. Marknadsvärdet på fonden per 2003-12-31 var 3 837 tkr, vilket understeg anskaffningsvärdet med 875 tkr. En nedskrivning av det bokförda värdet har skett med samma belopp.

LOTTORNAS MINNESFOND

Gåvor erhöles under året till ett värde av 32 tkr. Fonden utbetalade under året 10 tkr i bidrag. Av årets resultat om 1 501 kr gjordes stadgeenlig avsättning med 25 % till fondkapitalet och resterande överskott om 1 126 kr överfördes till bidragskontot.

FÖRTROENDEVALDA

Förtroendevaldas arvoden tas delvis ur egna medel för att markera organisationens självständighet.

Befattningen styrelseordförande/rikslottachef är heltidsarvoderad och omfattas inte av lagen om anställningskydd. Rikslottachefen tillförsäkras därför ett avgångsvederlag som delbetalas månatligen under en tolv månadersperiod med första utbetalning månaden efter förtroendeuppdragets upphörande. Avgångsvederlaget utgör totalt tolv gånger det kontanta månadsarvodet inklusive semesterersättning. Eventuell ny lön ska avräknas avgångsvederlaget. Rikslottachefen ansluts till gällande pensionsplan (ITP-plan) och försäkringar som gäller för anställda på det centrala kansliet.

Arvode för överstyrelsens två vice ordföranden utgår med 12,5 % vardera av rikslottachefens arvode (50 000 kr per

månad), dvs 6 250 kr per månad. Vice ordförandena får även arvode vid tjänstgöring med 500 kr halvdag respektive 750 kr heldag vardagar och med 1 000 kr helgdagar, samt ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Till övriga ledamöter i överstyrelsen utgår sammanträdesarvode med 500 kr per förrättning samt ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

RESULTATRÄKNING

	NOT	2003	2002
	1		
INTÄKTER			
Medlemsavgifter		1 262 080	1 163 652
Uthyrning av konferensanläggning	2	5 300 382	4 628 847
Gåvor Älvkarleö herrgård		149 125	36 261
Bidrag, uppdragsersättning	3	34 479 000	34 928 747
Övriga rörelseintäkter		1 029 315	1 089 011
SUMMA INTÄKTER		42 219 902	41 846 518
KOSTNADER			
Utbildning		17 522 954	18 123 891
Totalförsvarsinformation, rekrytering & Lottanytt		3 473 310	3 448 334
Ledningsbidrag, regionalt & lokalt		6 131 000	6 340 000
Direkta kostnader konferensanläggning		1 570 655	1 451 955
Administration	4	2 156 711	1 627 601
Personalkostnader	5	9 901 093	9 253 155
Avskrivningar, materiella anläggningstillgångar		713 669	356 177
Övriga rörelsekostnader		1 663 080	3 067 494
SUMMA KOSTNADER		43 132 472	43 668 607
RÖRELSERESULTAT		- 912 570	- 1 822 089
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
	6		
Fondavkastning & aktieförsäljning		1 449 285	- 3 391 680
Ränteintäkter		382 456	261 073
Räntekostnader		- 2 997	- 2 191
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		916 174	- 4 954 887
BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Uppl. av reserverade medel		60 000	
Intäktsförda SPP-medel		332 731	- 296 327
ÅRETS RESULTAT	13	1 308 905	- 5 251 214

BALANSRÄKNING

	NOT	2003-12-31	2002-12-31
	1		
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Fastigheter Älvkarleö herrgård	8	2 304 093	2 179 716
Maskiner och inventarier	9	2 619 687	1 945 943
		4 923 780	4 125 659
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepappersinnehav	10	14 880 863	13 249 763
		14 880 863	13 249 763
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		19 804 643	17 375 422
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager mm			
Färdiga varor & handelsvaror		352 258	264 476
		352 258	264 476
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		637 759	248 287
Övriga fordringar		413 884	971 553
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	513 875	587 879
		1 565 518	1 807 719
Kassa och bank		4 043 307	4 364 608
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		5 961 083	6 436 803
SUMMA TILLGÅNGAR		25 765 726	23 812 225

	Not	2003-12-31	2002-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
	13		
Ändamålsenliga fonder			
Centralfonden		1 516 521	1 516 521
Lottornas minnesfond		219 583	219 208
Donationsfonden		255 868	255 868
Maja Schmidts fond		232 472	238 613
Pensionsfonden		307 077	307 077
Tyra Wadners minne		24 379	37 521
Svenska kvinnoföreningen för fosterlandets försvar		33 950	50 984
SUMMA ÄNDAMÅLSENLIGA FONDER		2 589 850	2 625 792
Underhållsfond			
Reperationsreserv Älvkarleö herrgård		526 575	52 459
SUMMA AVSÄTTNINGAR		526 575	52 459
Balanserat kapital			
Centralfonden övrigt kapital		8 926 805	7 771 677
Ingegerd Söderbergs fond		3 896 475	3 565 862
Lottornas minnesfond		379 850	378 724
Central instans		2 605 791	3 258 245
Älvkarleö herrgård		1 164 214	1 164 214
SUMMA BALANSERAT KAPITAL		16 973 135	16 138 722
SUMMA EGET KAPITAL		20 089 560	18 816 973
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 650 775	1 668 764
Statsbidrag 6:1		572 002	572 002
Övriga skulder		236 029	305 905
SUMMA		3 458 806	2 546 671
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter 14			
Central instans		1 290 408	1 410 997
Utbildning 6:1		16 744	107 844
Statsbidrag 6:17		587 269	563 654
Krisberedskapsmyndigheten (KBM)		182 702	101 629
Älvkarleö herrgård		140 237	316 916
SUMMA		2 217 360	2 448 581
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		5 676 166	4 995 252
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		25 765 726	23 812 225
Ställda säkerheter			inga
Ansvarsförbindelser			inga

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Riksförbundets resultat- och balansräkning omfattar alla verksamhetsgrenar i vilka riksförbundet direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande och en mer betydande andel av resultatet av deras verksamhet.

NOT 1, REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna Råd.

Fr o m 2001 har kostnader för Älvkarleös ombyggnad och värdehöjande reparationer aktiverats. Maskiner och inventarier aktiveras avseende Älvkarleö och skrivs av enligt plan. Maskiner och inventarier avseende Central instans aktiveras och skrivs av enligt plan från och med 2001.

Följande värderings- och omräkningsprinciper har tillämpats i årsredovisningen:

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas ekonomiska livslängd.

Avskrivning enligt plan har gjorts enligt följande:

Maskiner och inventarier	20 %
Datasystem	20 %
Datorer	33 %
Ombyggnad	10 %

Varulager

Varulagret har värderats enligt lägsta värdets princip, det vill säga till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Vid bestämmande av anskaffningsvärdet har "först in först ut"-principen tillämpats. Verkligt värde utgörs av beräknat försäljningsvärde med avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Värdepappersinnehav

Fondernas värdepappersinnehav har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde på balansdagen.

Fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat uppges. Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

NOT 2, UTHYRNING AV KONFERENSANLÄGGNING

Intern och extern försäljning Älvkarleö				
	2003		2002	
Lottorna	27 %	1 454 609	27 %	1 262 870
Kronkonferens	6 %	334 002	20 %	923 950
Övrig uthyrning	66 %	3 511 771	53 %	2 442 027
	100 %	5 300 382	100 %	4 628 847

NOT 3, BIDRAG, UPPDRAGSERSÄTTNING

	2003	2002
FM 6:10 Organisationsstöd	11 225 000	11 200 000
FM 6:1 Uppdragsersättning utbildning	21 300 000	21 200 000
FM 6:1 Balanserat bidrag	0	800 000
FM 6:1 Ej utnyttjade medel	0	- 366 000
FM 6:1 Internationellt	475 000	445 000
FM Internat. Ej utnyttjade medel	0	410 747
Övriga bidrag från FM, OPIL	0	450 000
Bidrag KBM	1 229 000	489 000
Bidrag Kronprinsessan Margaretas Landstormsfond	250 000	300 000
Totalt	34 479 000	34 928 747

NOT 4, ARVODE REVISORER

	2003	2002
Revisionsuppdrag	92 500	144 853
Övriga uppdrag	0	118 875
	92 500	263 728

NOT 5, MEDELANTAL ANSTÄLLDA, SJUKFRÅNVARO, LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA AVGIFTER

Medelantal anställda	2003		2002	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Förtroendevalda i presidiet	1,6	0	1,8	0
Central instans	12	2	12	2
Älvkarleö herrgård	8	1	7	1
TOTALT	21,6	3	20,8	3

Redovisning av sjukfrånvaro		
	Total sjukfrånvaro	Varav långtidssjukfrånvaro
Ålderskategori 29 år eller yngre	*	*
Ålderskategori 30 - 49 år	5,3 %	98,7 %
Ålderskategori 50 år eller äldre	12,6 %	79,8 %
Totalt samtliga anställda	7,6 %	85,4 %
Varav kvinnor	8,8 %	86,3 %
Varav män	*	*

* Redovisas ej pga att antalet anställda i gruppen är högst 10 eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ. Med grupp avses både kön och ålderskategori.

Löner och ersättning	2003	2002
Styrelsen och förtroendevalda i presidiet	1 231 054	1 160 217
varav för rikslottachefen	591 863	593 596
Övriga anställda	5 222 993	5 079 988
TOTALT LÖNER OCH ERSÄTTNING	6 454 047	6 240 205

Sociala avgifter enligt lag och avtal	2003	2002
Pensionskostnader,	740 064 *	486 450
varav för rikslottachefen	219 647	0
TOTALA LÖNER, ERSÄTTNINGAR, SOCIALA AVGIFTER OCH PENSIONSOSTNADER	9 809 533	9 253 155

* En engångspensionsförsäkringspremie om 15 000 kr per tjänsteman, samt 80 000 kr vardera till två tidigare trotjänare har under året utbetalats av inestående företagsanknutna medel hos Alecta.

Avgångsvederlag utgår med 12 månadslöner till rikslottachefen, i fråga om uppsägning initieras från Riksförbundet.

Riksförbundet har inga utestående pensionsförpliktelser för rikslottachef eller styrelse.

Övriga personalkostnader redovisas inte i noten.

NOT 6, RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

	2003	2002
Fondavkastning		
Centralfonden	- 450 857	- 480 004
Nedskrivning av aktier & fonder i Centralfonden	1 473 808 *	- 2 162 981
Ingegerd Söderbergs fond (IS)	95 721	207 126
Nedskrivning av aktier & fonder i IS	330 613 *	- 1 176 040
Central instans, fondavkastning		220 219
	1 449 285	- 3 391 680

Forts. sid 34

Ränteintäkter	2003	2002
Centralfonden	266 193	112 679
Ingegerd Söderbergs fond	3 744	6 310
Central instans	112 285	139 769
Älvkarleö herrgård	234	2 315
	382 456	261 073

Räntekostnader		
Central instans	- 2 824	- 2 191
Älvkarleö herrgård	- 173	0
	- 2 997	- 2 191
Summa	1 828 744	- 3 132 798

* En anpassning till marknadsvärdet har även gjorts under 2003 med 689 173 kr i Centralfonden.

NOT 7, RESULTATRÄKNING CENTRAL INSTANS

	2003	2002
Rörelsens intäkter		
Medlemsavgifter	1 262 080	1 163 652
Anslag och bidrag	8 953 000	9 983 000
Övriga rörelseintäkter	934 656	1 142 841
Summa intäkter	11 149 736	12 289 493

Rörelsens kostnader		
Utbildning	205 954	112 265
Information, rekrytering och Lottanytt	1 395 310	1 417 334
Administration	2 141 711	1 507 412
Personalkostnader	7 471 508	7 001 011
Avskrivningar av materiella	393 531	94 520
Övriga rörelsekostnader	869 721	2 347 203
Summa kostnader	12 477 735	12 479 745
Rörelseresultat	- 1 327 999	- 190 252

Resultat från finansiella investeringar		
Fondavkastning	101 021	220 219
Ränteintäkter	184 618	212 208
Räntekostnader	- 2 824	- 2 191
Resultat efter finansiella poster	- 1045 184	239 984

Intäktsförda SPP-medel	332 731	-296 327
Bokslutsdisposition	60 000	
ÅRETS RESULTAT	- 652 453	-56 343

NOT 8, FASTIGHETER ÄLVKARLEÖ HERRGÅRD

	2003-12-31	2002-12-31
Byggnad, ombyggnad		
Byggnad	300 000	300 000
Ombyggnad, ingående värde	2 241 974	1 786 898
Omklassificeringar	483 435	0
Årets ombyggnad	0	455 076
Ackumulerade avskrivningar	- 362 258	- 194 108
Omklassificeringar	-86 516	0
Årets avskrivningar	- 272 542	- 168 150
Utgående planenligt restvärde	2 304 093	2 179 716

Fastigheter avser Älvkarleö Bruk 4:11. Marknadsvärdet överstiger kraftigt det bokförda värdet, varför ombyggnaden har påförts byggnadsvärdet. Avskrivning har skett med 10 % fr.o.m slutavsyn i april 2002. Fastigheten saknar fastställt taxeringsvärde. Försäkringsvärdet uppgår till 5 594 000 kr.

NOT 9, MASKINER OCH INVENTARIER

		Central instans		Älvkarleö herrgård	
		2003-12-31	2002-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1)	1 622 712	174 751	691 299	691 299
Inköp/omklassificering		1 458 819	1 447 961	60 926	0
Omklassificeringar		0	0	- 491 395	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	2)	3 081 531	1 622 712	260 830	691 299
Ingående avskrivningar enligt plan		- 139 246	-49 276	- 228 822	-135 315
Omklassificeringar		0	0	86 521	0
Årets avskrivningar enligt plan	3)	- 393 531	- 89 970	- 47 596	-93 507
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan		- 532 777	- 139 246	- 189 897	-228 822
Utgående planenligt restvärde		2 548 754	1 483 466	70 933	462 477

1) 1,5 mkr avser nytt utbildnings- och medlemssystem.

2) Total kostnad på 2,6 mkr.

3) Avskrivning på utbildnings- och medlemssystem har skett med 20 % fr o m 2003-07-01.

Övriga inköp avser kontorsmöbler och datorer.

NOT 10, VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Andel av depå	Bokf. värde
Centralfonden				
Svenska aktier	3 488 990	3 647 931	32,5 %	3 488 988
Fondandelar	4 150 739	3 294 336	29,3 %	4 150 740
Nedskrivning av aktier & fondandelar				- 689 173
Summa aktier & fondandelar	7 639 729	6 942 267	61,8 %	6 950 555
Svenska räntebärande papper	4 092 960	4 101 248	36,5 %	4 092 960
Summa värdepapper	11 732 689	11 043 515	98,3 %	11 043 515
Bankmedel		191 812	1,7 %	
Total depå	11 732 689	11 235 327	100,0%	11 043 515
Ingegerd Söderbergs fond				
Svenska aktier	619 937	428 290	13 %	619 937
Fondandelar	4 092 085	3 339 057	87 %	4 092 085
Nedskrivning av aktier				- 874 675
Total depå	4 712 022	3 837 347	100,0%	3 837 347
SUMMA VÄRDEPAPPER	16 444 711	14 880 862		14 880 862

Jämför 2002

13 249 763

NOT 11, FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2003-12-31	2002-12-31
Hyror	19 290	18 772
Försäkringar	86 539	102 442
Serviceavtal	156 667	6 841
Lottaförbunden	- 43 836	22 865
Utdelningar lotteri	0	19 000
Ledningsbidrag	0	38 012
Räntor och utdelning	67 708	195 870
Resor	10 892	0
Försäkringar Älvkarleö herrgård	133 162	121 601
Övrigt Älvkarleö herrgård	18 440	37 603
Övriga förutbetalda poster	65 013	24 873
Summa	513 875	587 879

NOT 12, KASSA OCH BANK

	2003-12-31	2002-12-31
Central instans	2 490 516	2 905 121
Centralfonden	271 662	358 457
Minnesfonden	277 132	246 930
Ingegerd Söderbergs fond	150 110	263 973
Älvkarleö herrgård	853 887	590 127
Summa	4 043 307	4 364 608

NOT 13, EGET KAPITAL

Under eget kapital redovisas dels ändamålsenliga fonder, dels balanserat kapital. Med ändamålsenliga fonder menas sådana medel som är ändamålsbestämda av givaren, samt medel som återspeglar ett "åtagande" som riksförbundet har "gentemot sig själv" att utföra en viss handling, till exempel avsättning för kostnader för kommande riksstämma. Balanserat kapital avser tidigare års överskott samt årets resultat.

Förändring av balanserat eget kapital						
	Central instans	Älvkarleö	Centralfonden	I Söderbergs fond	Minnesfonden	Summa
Belopp vid årets ingång	3 258 244	1 164 215	7 771 677	3 565 862	378 724	16 138 722
Årets resultat	- 652 453	1) 474 116	1 155 128	330 613	2) 1 501	1 308 905
Belopp vid årets utgång	2 605 791	1 638 331	8 926 805	3 896 475	380 225	17 447 627

1) Årets resultat 474 116 kr har avsatts till reparationsreserv.

2) Av årets resultat har 375 kr omförd till ändamålsenliga fonder.

Riksförbundet totalt

	Kapital	Balanserat resultat	Summa kapital
Belopp vid årets ingång	19 372 136	- 3 233 414	16 138 722
Årets resultat			1 308 905
Omförning av medel till reparationsfond Älvkarleö herrgård			- 474 116
Omförning av medel till ändamålsenliga fonder			- 375
Belopp vid årets slut	19 372 136	- 3 233 414	16 973 136

NOT 14, UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÅKTER

	2003-12-31	2002-12-31
Upplupna semesterlöner	341 528	431 778
Upplupna sociala avgifter	117 472	336 145
Revision	85 000	110 555
Skattemyndigheten	107 485	0
FLC konferens	140 000	0
Specialprojekt Ledarskapsakademin	65 808	192 747
Datasystem	569 664	509 635
Totalförsvarsinformation	587 269	563 654
Försvarsmakten och KBM	199 445	0
Övriga upplupna kostnader	3 689	356 526
Omklassificering av rep reserv		- 52 459
Summa	2 217 360	2 448 581

LOTTORNAS ÖVERSTYRELSE

Styrelsen har beslutat att av årets överskott om 1 308 905 kr avsätta 474 116 kr till reparationsfond för Älvkarleö herrgård och att resterande överskott 834 789 kr ska läggas till eget kapital. Överstyrelsen föreslår med godkännande förelägga årsredovisningen med balans- och resultaträkning för verksamhetsåret 2003 till riksstämman 2004 för fastställande.

ELISABETH FALKEMO
ORDFÖRANDE

YVONNE HANSEN
VICE ORDFÖRANDE

BRITT-INGER SVENSSON
VICE ORDFÖRANDE

GUNNEL JOHANSSON
LEDAMOT

ULLA BÄCKSTRÖM
LEDAMOT

KERSTIN KALUZA
LEDAMOT

ULLA-BRITT KENTTÄ
LEDAMOT

INGELA KLÄRINGE
LEDAMOT

ELISABETH LENNARTSSON
LEDAMOT

RITVA LUNDQVIST
ORDF. UNGLÖTTORNA

LENA PERSSON-ROVA
LEDAMOT

ANNETTE RIHAGEN
LEDAMOT

CARIN STAAF
LEDAMOT

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Riksförbundet Sveriges Lottakårer för år 2003. Granskningen har omfattat räkenskaper i Central instans, Älvkarleö Herrgård, Centralfonden, Lottornas Minnesfond, Ingegerd Söderbergs fond, Maja Schmidts fond och övriga fonder. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med förbundets stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger därmed en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med förbundets stadgar. Vi tillstyrker att riksstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 4 maj 2004

Tomas Berg
Auktoriserad revisor

Jeanette Cranning
Auktoriserad revisor

RIKSFÖRBUNDET SVERIGES LOTTAKÅRER
BOX 5435 • 114 84 STOCKHOLM
info@lottorna.se • www.lottorna.se